

Graad 6 Sosiale Wetenskappe

Kwartaal 1: Geografie

KWALITEIT ONDERRIG IN AFRIKAANS

Die
WOLKSKOOL

INHOUD

INLEIDING	2
INSTRUKSIES	2
ANDER HANDBOEKE OM TE RAADPLEEG	4
HOOFSTUK 1: KAARTVAARDIGHEDE	4
1.1 KAARTVAARDIGHEDE	4
HOOFSTUK 2: BREEDTE- EN LENGTEGRADE	7
2.1 BREEDTE- EN LENGTEGRADE	7
HOOFSTUK 3: KONESEP VAN SKAAL	10
3.1 KONSEP VAN SKAAL	10
HOOFSTUK 4: MEET AFSTANDE OP 'N KAART	13
HOOFSTUK 5: ATLASSE.....	16
HOOFSTUK 6: PROVINSIES EN STATISTIEKE	19

INLEIDING

WELKOM BY JOU GRAAD 6 WOLFSKOOI SOSIALE WETENSKAPPE WERKBOEK!

Hierdie werkboek dien as hulpmiddel vir leerlinge wat Die Wolkskool gebruik. Die Wolkskool is 'n aanlynplatform waar leerlinge op hul eie tyd, teen hul eie pas en vanaf enige plek kwaliteit leermateriaal in hul eie taal Afrikaans stap-vir-stap kan deurwerk en insigte kry waar hulle tans staan en waarheen hulle op pad is. Die inhoud van hierdie werkboek is dan ook nou gekoppel met die inhoud van die videos, assesserings en ander materiaal wat op Die Wolkskool beskikbaar is.

Die Wolkskool is 'n inisiatief van die Skoleondersteuningsentrum (SOS), een van vele instellings van die Solidariteit Beweging. *Die SOS se visie is om die toekoms van Christelike, Afrikaanse onderwys te (help) verseker deur gehalte onderrig wat reeds bestaan in stand te (help) hou, én waar nodig nuut te (help) bou.* Vir meer inligting, besoek gerus <https://skole.co.za/>.

INSTRUKSIES

DIE REGTE OMGEWING EN INGESTELDHEID

1. Maak seker jy kan die video's in 'n stil plek kyk, sonder afleidings.
2. Sit die TV af.
3. Kyk en luister mooi, en werk saam met die onderwyser.
4. Pause die video gereeld en dink behoorlik oor wat jy geleer het. Daardie voorreg het jy nie in 'n klaskamer nie.
5. As jy iets nie verstaan nie of iets nog onduidelik is, kyk dit oor en oor totdat dit sin maak. Daardie voorreg het jy ook nie in 'n gewone klaskamer nie!
6. As jy steeds vashaak, onthou die internet. Daar is baie bronne wat jou kan help.
7. Moet ook nie vergeet van jou vriende nie. Ware vriende is daar om te help. En jy moet ook vir hulle help!
8. Die belangrikste van alles is, probeer altyd eers self. Daarna vra jy jou onderwyser of kontak ons hier by Wolkskool.
9. Moenie vergeet om die aanlynassessering aan die einde van elke les te voltooi, voor jy die volgende een aanpak nie.
10. Die aanlynassessering is nie daar om vir jou 'n punt te gee om vir ander mense te wys hoe goed of sleg jy doen nie, maar sodat jyself kan sien of jy die les verstaan en weet waarop jy jou fokus moet plaas sodat jy die werk behoorlik kan bemeester om met 'n groot hupstoot eendag die beroepswêreld te betree.

HOE JY TE WERK MOET GAAN MET HIERDIE WERKBOEK

Die werkboek is opgedeel in hoofstukke en subafdelings. Kyk na die inhoudsopgawe hierbo vir 'n geheeloorsig.

Onthou om te vra as jy iets nie verstaan nie!

Die hoofstukke (afdelings) en subafdelings (lesse) is presies opgedeel soos dit voorkom by jou graad en vak in Die Wolkskool. Werk stelselmatig deur elke les en doen jou oefeninge op die lyntjies wat in die les verskyn. Hieronder verskyn voorbeelde van aanduiers wat jou deur die sal werkboek sal begelei.

AANDUIERS WAT JY IN DIE WERKBOEK SAL RAAKLOOP

Hoofstukke (afdelings):

HOOFSTUK 1: HOEKOM MENSE HANDELDRYF

Subafdelings (lesse):

1.1 HOEKOM MENSE HANDELDRYF

Oefeninge:

OEFENING 1: VOLTOOI DIE WERKKAART

Verwysings na
handboeke wat
dieselfde inhoud dek:

Boek 1 – bl. ?

Boek 2 – bl. ?

Kyk die video wat
handel oor die
onderwerp

Opdrag om eers die
aanlynassessering te
voltooi

Voltooi die
aanlyn-
assessering

ANDER HANDBOEKE OM TE RAADPLEEG

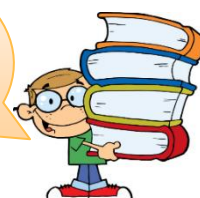
Jy sal sien dat daar aan die begin van elke tema in hierdie werkboek verwys word na 2 ander handboeke wat jy kan raadpleeg wanneer jy daardie spesifieke tema deurwerk. Die 2 handboeke waarna hier verwys word is nie die enigste handboeke wat jy kan raadpleeg nie maar dit is die 2 wat ons by die Wolkskool aanbeveel. Die handboek wat aanbeveel word vir Graad 6 is:

Boek 1: Platinum: Ranbay, P., Johannesson, B., Versfeld, R et al. (2013). Platinum Sosiale Wetenskappe: Graad 6 Leerderboek. Suid Afrika: Pearson. (ISBN: 978-0-636-13801-8)

HOOFSTUK 1: KAARTVAARDIGHEDE

1.1 KAARTVAARDIGHEDE

Boek 1 – bl. 2

VOLTOOI DIE VOLGENDE LESNOTAS DEUR NA DIE TOEPASLIKE VIDEO TE KYK

**MAAK
NOTAS**

OEFFENING 1: VOLTOOI DIE WERKKAART

Vraag 1: Voltooi die volgende deur die korrekte definisie in **Kolom B** by die term in **Kolom A** te pas. Skryf jou antwoord in **Kolom C** neer.

Kolom A	Kolom B	Antwoord
1. breedtegraad	a. helfte van 'n sfeer of ronde vorm soos die planeet Aarde	1.
2. lengtegraad	b. 'n lyn op 'n kaart of aardbol wat reg rondom die aarde strek en dit in Noord en Suid verdeel	2.
3. Greenwich-meridiaan	c. 'n metingseenheid wat gebruik word om hoeke te meet	3.
4. graad	d. die posisie van 'n plek tussen die ewenaar en die Noordpool of die Suidpool	4.
5. Ewenaar	e. 'n lyn op 'n kaart of aardbol wat van die Noordpool tot die Suidpool strek en wat deur die dorp Greenwich in Engeland loop	5.
6. halfrond	f. die posisie van 'n plek Oos of Wes van die Greenwich-meridiaan	6.

Vraag 2: Van watter lengte- of breedte lyn word hier gepraat. Skryf slegs die naam neer.

a) Die 0° lyn wat van oos tot wes strek?

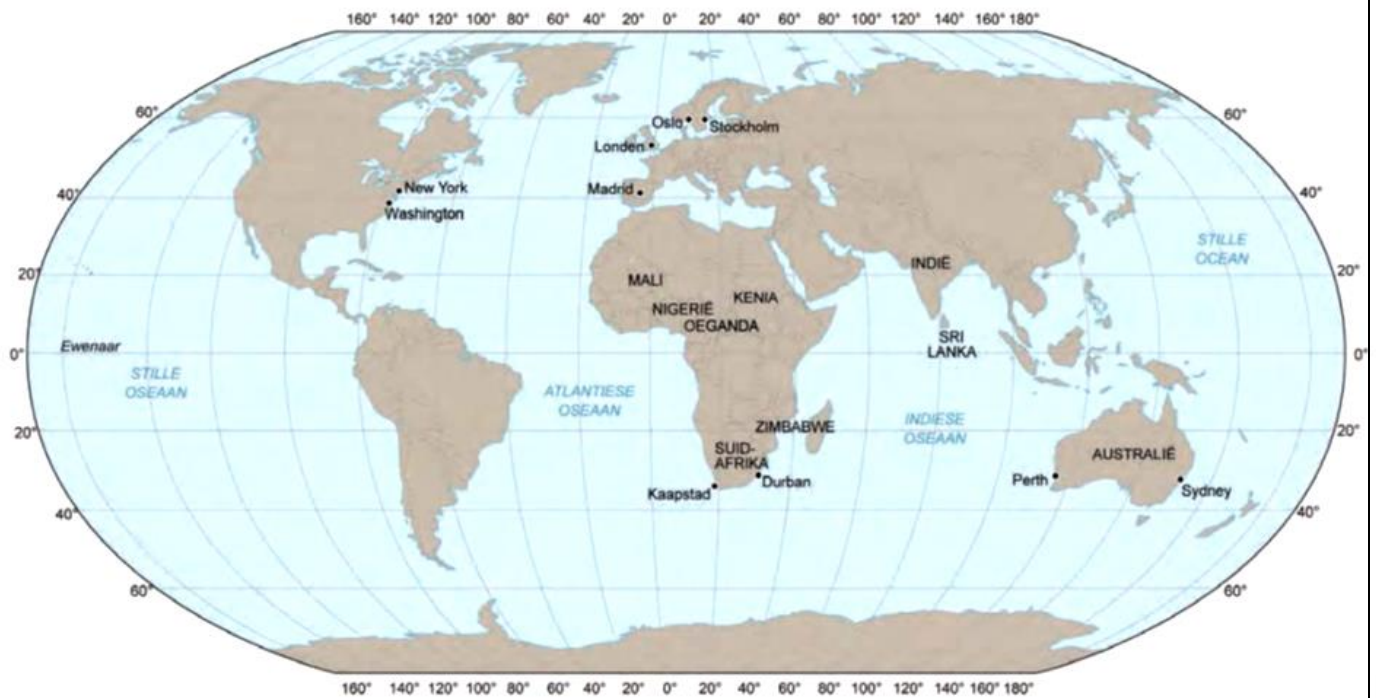
b) Die 0° lyn wat die noordelike en suidelike halfronde skei.

c) Die $23,5^{\circ}\text{N}$ breedte lyn.

d) Die $23,5^{\circ}\text{S}$ breedte lyn.

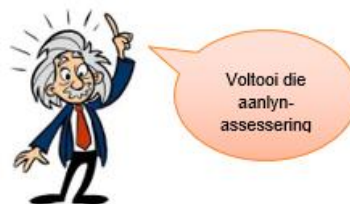
Vraag 3: Bestudeer die kaart en beantwoord die vrae.

a) In watter twee halfronde kom Suid-Amerika voor?

b) In watter twee halfronde kom Australië voor?

c) In watter twee halfronde kom Suid-Afrika voor?

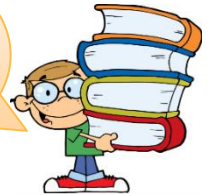
Voltooi die
aanlyn-
assessering

HOOFSTUK 2: BREEDTE- EN LENGTEGRADE

2.1 BREEDTE- EN LENGTEGRADE

Boek 1 – bl. 10

VOLTOOI DIE VOLGENDE LESNOTAS DEUR NA DIE TOEPASLIKE VIDEO TE KYK

**MAAK
NOTAS**

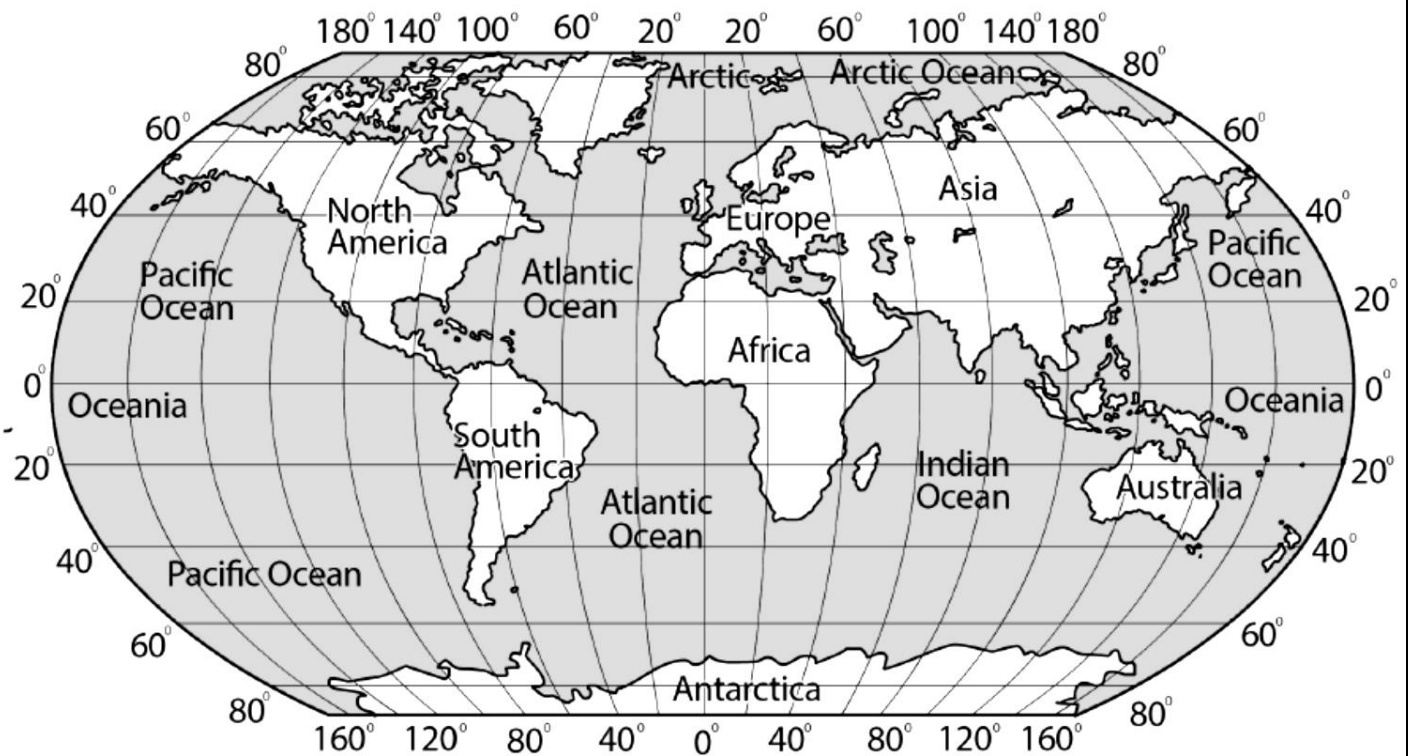

OEFENING 1: VOLTOOI DIE WERKKAART

Vraag 1: Verduidelik wat beteken koördinate.

Vraag 2: Watter grade word altyd eerste geskryf?

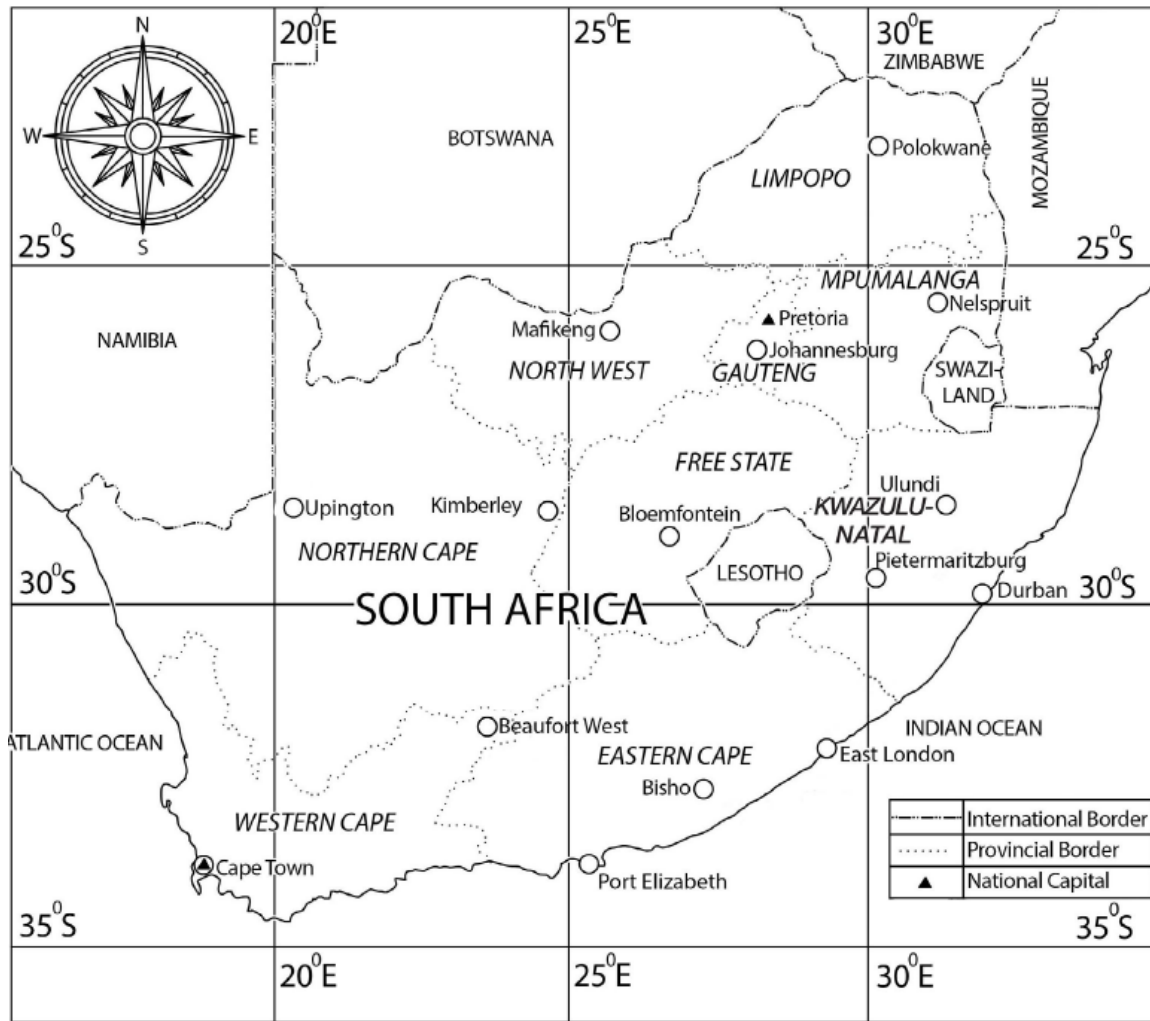
Vraag 3: Bestudeer die kaart en beantwoord die vrae.

- a) Watter kontinent lê op die koördinate 40°N ; 80°O ? _____
- b) Watter land lê op die koördinaat 30°S ; 140°O ? _____
- c) Gee die koördinate van Noord Amerika met 'n breedtegraad van 40° . _____

Vraag 4: Bestudeer die kaart en beantwoord die vrae.

- Naby watter lengtegraad lê Port Elizabeth? _____
- Noem drie provinsies wat op die 30°S breedtegraad lê: _____
- Watter provinsie lê net bo die 35°S: _____
- Op watter lengtegraad sal jy Pietermaritzburg aantref? _____
- Watter dorp lê by 24°O? _____

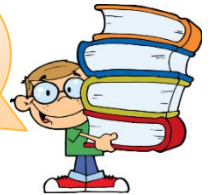

Voltooi die
aanlyn-
assessering

HOOFSTUK 3: KONSEP VAN SKAAL

3.1 KONSEP VAN SKAAL

Boek 1 – bl. 12

VOLTOOI DIE VOLGENDE LESNOTAS DEUR NA DIE TOEPASLIKE VIDEO 1 TE KYK

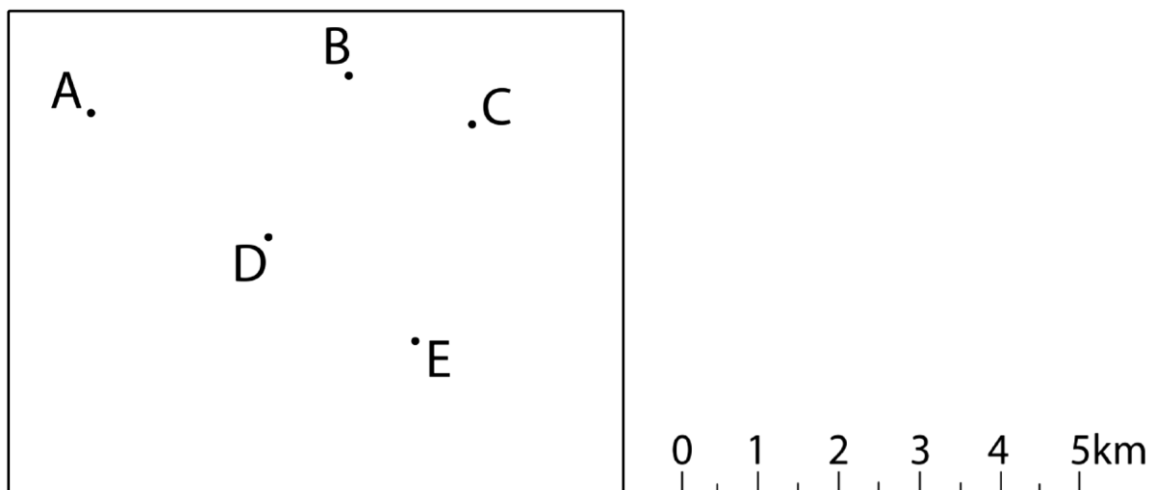
**MAAK
NOTAS**

OEFFENING 1: VOLTOOI DIE WERKKAART

Vraag 1: Verduidelik wat is 'n skaal en waarom is die nodig in kaartwerk.

Vraag 2: Bestudeer die skets en skaal. Beantwoord die vrae. (Maak van 'n liniaal gebruik)

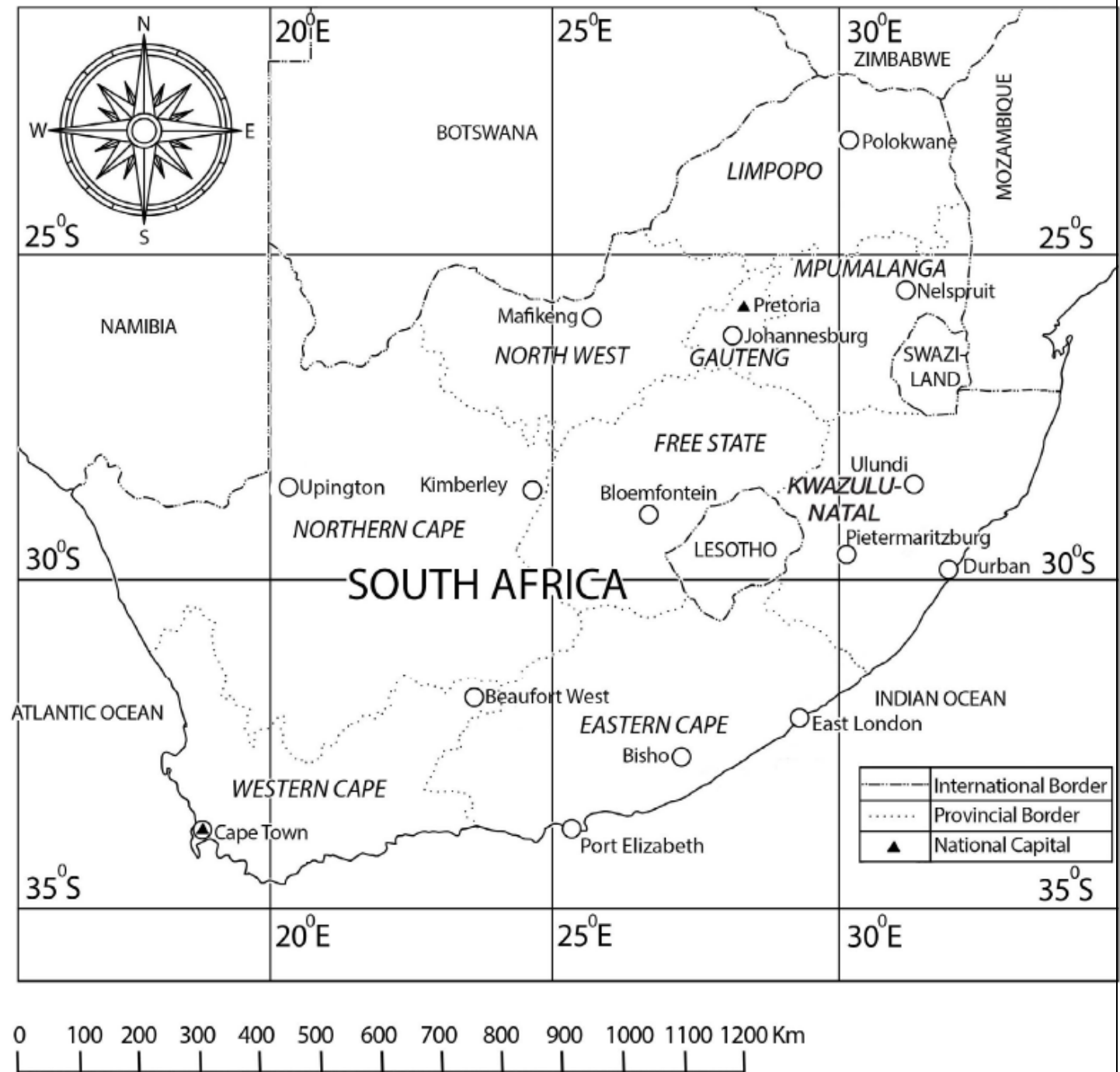
a) Wat is die werklike afstand vanaf A na B?

b) Wat is die werklike afstand vanaf C tot E?

Vraag 3: Noem twee verskillende soorte skale.

Vraag 4: Gebruik die gegewe skaal en bereken die werklike afstande. (min of meer, nie die presiese afstand nie)

a) Die afstand tussen Port Elizabeth tot Bisho: _____

b) Die afstand tussen Oos London tot Bloemfontein: _____

c) Die afstand tussen Kaapstad tot Upington: _____

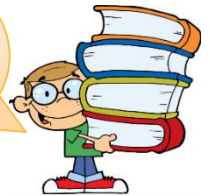
d) Die afstand tussen Johannesburg tot Nelspruit: _____

Voltooi die
aanlyn-
assessering

HOOFSTUK 4: MEET AFSTANDE OP 'N KAART

Boek 1 – bl. 14

VOLTOOI DIE VOLGENDE LESNOTAS DEUR NA DIE TOEPASLIKE VIDEO TE KYK

**MAAK
NOTAS**

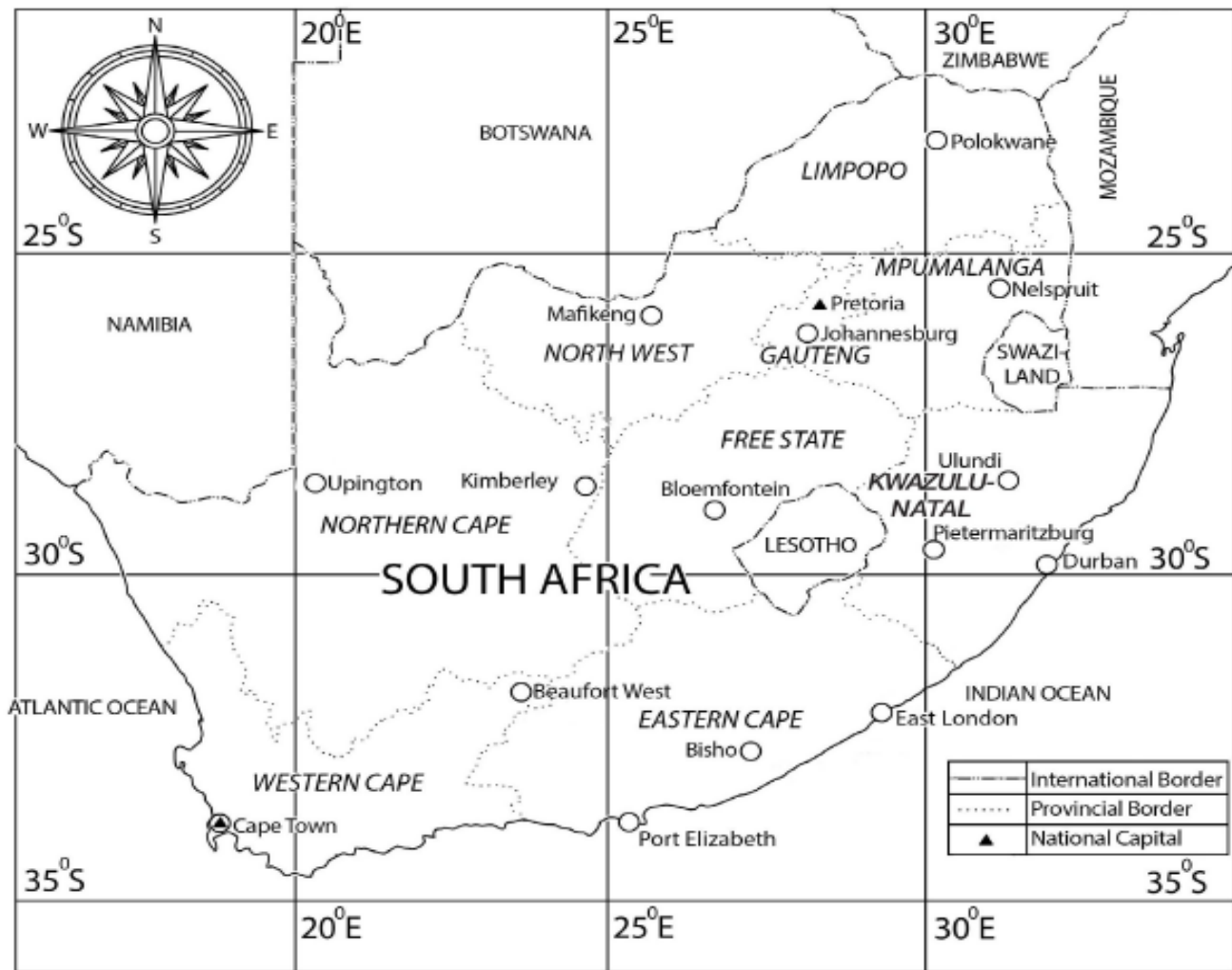

OEFENING 1: VOLTOOI DIE WERKKAART

Vraag 1: Watter meetinstrument word gebruik om die werklike afstande op 'n kaart te meet?

Vraag 2: Bestudeer die kaart van Suid-Afrika en bereken die werklike afstande in die vrae.

(Maak van 'n liniaal gebruik) **Skaal: 0,5cm = 100km**

a) Wat is die werklike afstand vanaf Durban na Pietermaritzburg?

b) Wat is die werklike afstand vanaf Kaap tot Beaufort Wes?

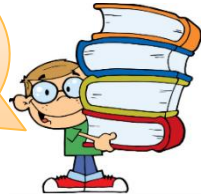

Voltooi die
aanlyn-
assessering

HOOFSTUK 5: ATLASSE

Boek 1 – bl. 16

VOLTOOI DIE VOLGENDE LESNOTAS DEUR NA DIE TOEPASLIKE VIDEO TE KYK

**MAAK
NOTAS**

OEFENING 1: VOLTOOI DIE WERKKAART

Vraag 1: Gee die definisie van die volgende:

a) Atlas: _____

b) Fisiese kaart: _____

c) Politieke kaart: _____

d) Inhoudsopgawe: _____

Vraag 2: Noem drie soorte inligting wat daar in 'n Atlas oor 'n sekere streek/provinsie gekry sal word?

Vraag 3: Bestudeer die inhoudsopgawe van 'n Atlas en beantwoord die vrae.

Inhoud

Algemene inleiding.....	1
Inleiding tot geografiese vaardighede en tegnieke	2
Eenheid 1 Kaartwerkvaardighede.....	2
Eenheid 2 Werk met 1:50 000 topografiese kaarte	7
Eenheid 3 Lugfoto's en ortofotokaarte	11
Eenheid 4 Geografiese inligtingstelsels	14
Eenheid 5 Gebruik van atlasse.....	17
Eenheid 6 Veldwerk	19
Vrae	20
 Onderwerp 1 Die atmosfeer	22
Eenheid 1 Die aarde se energiebalans	22
Eenheid 2 Globale lugsirkulasie	28
Eenheid 3 Afrika se weer en klimaat.....	40
Eenheid 4 Droogtes en verwoestyning	46
Vrae	51
 Onderwerp 2 Geomorfologie.....	56
Eenheid 1 Topografie wat verband hou met horisontaal gelaagde rotse	56
Eenheid 2 Topografie wat verband hou met skuins rotsstrata	59
Eenheid 3 Topografie wat verband hou met massiewe stolrots	62
Eenheid 4 Hellings.....	65
Eenheid 5 Massa-afvoer en menslike reaksies.....	68
Vrae	72
 Onderwerp 3 Ontwikkelingsgeografie	80
Eenheid 1 Die konsep van ontwikkeling.....	80
Eenheid 2 Raamwerke vir ontwikkeling	86
Eenheid 3 Handel en ontwikkeling	90
Eenheid 4 Ontwikkelingskwessies en uitdagings	95
Eenheid 5 Rol van ontwikkelingshulp	99
Vrae	102

a) Op watter bladsy sal jy meer leer oor die gebruik van 'n Atlas? _____

b) Waaroor sal jy meer uitvind op bladsy 40?

c) Op watter bladsy sal daar statistieke oor droogtes en verwoesting. _____

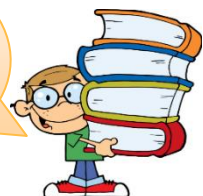
d) Op watter bladsy sal ons inligting oor handel en ontwikkeling van 'n land vind.

Voltooi die
aanlyn-
assessering

HOOFSTUK 6: PROVINSIES EN STATISTIEKE

Boek 1 – bl. 19

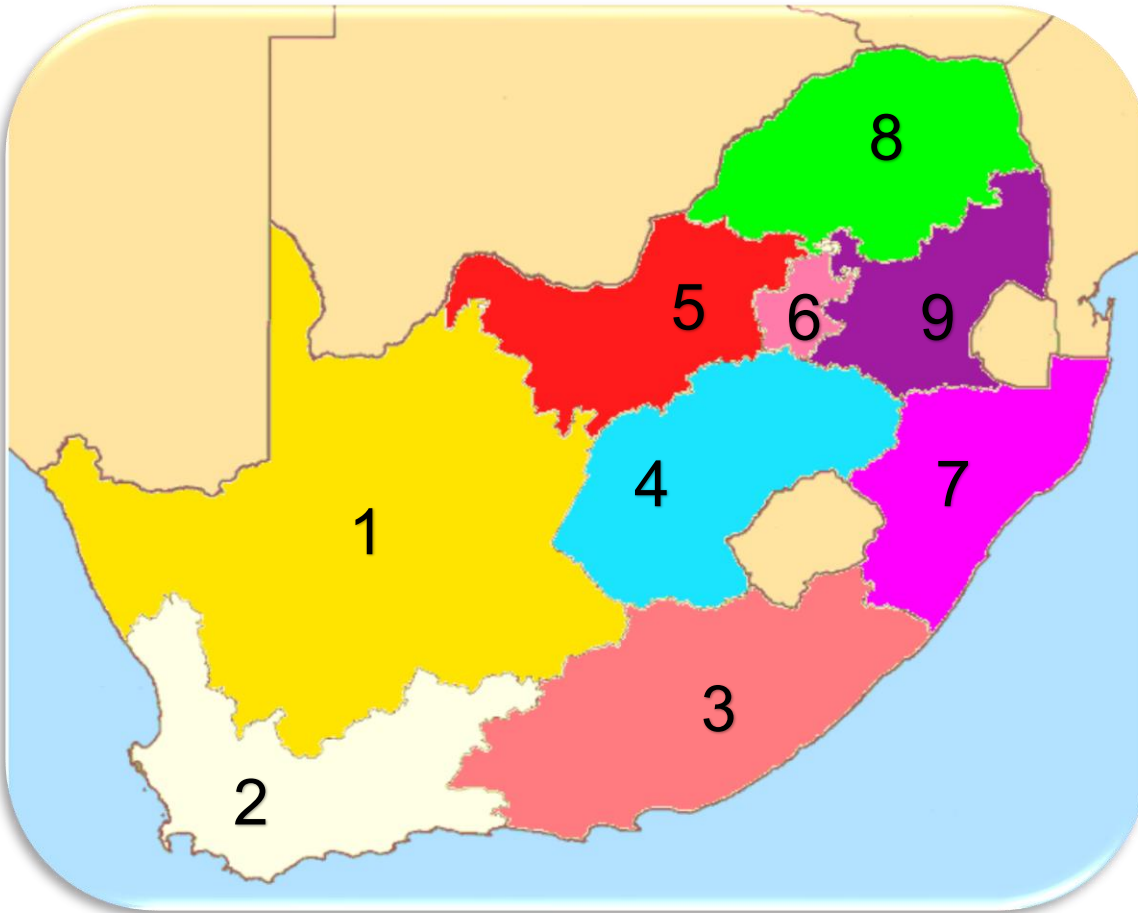
VOLTOOI DIE VOLGENDE LESNOTAS DEUR NA DIE TOEPASLIKE VIDEO TE KYK

**MAAK
NOTAS**

OEFENING 1: VOLTOOI DIE WERKKAART

Vraag 1: Bestudeer die kaart van Suid-Afrika, benoem die provinsies en beantwoord die vrae.

a) Watter provinsie word deur nommer 6 voorgestel? _____

b) Watter provinsie word deur nommer 2 voorgestel? _____

c) Watter nommer stel die Limpopo voor? _____

Vraag 2: Watter landbou sal in die Wes-Kaap gevind word?

Vraag 3: Watter soort toerisme lok mense na Kwazulu Natal toe?

Vraag 4: Gee die definisies van die woorde;

a) Globaal: _____

b) Statistieke: _____

